

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Månadsrapport november 2023

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden tar emot informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens utfall till och med november är 200 miljoner kronor sämre än budget vilket motsvarar en negativ avvikelse på 11 procent.

Intäkter och bidrag avviker positivt mot budget med cirka 20 miljoner kronor eller 3 procent. Jämfört mot samma period föregående år har intäkterna minskat med 49 miljoner kronor.

Kostnader avviker negativt mot budget med 220 miljoner kronor eller 8 procent. Framförallt är det fortsatt höga bemanningskostnader tillsammans med generella kostnadsökningar som bidrar till det negativa resultatet. Jämfört mot samma period 2022 har kostnaderna ökat med 220 miljoner kronor eller 9 procent.

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens utfall till och med november är 200 miljoner kronor sämre än budget vilket motsvarar en negativ avvikelse på 11 procent.

Intäkter och bidrag avviker positivt mot budget med cirka 20 miljoner kronor eller 3 procent. Jämfört mot samma period föregående år har intäkterna minskat med 49 miljoner kronor, vilket är förväntat med anledning av minskning av pandemirelaterade bidrag och ersättningar.

Kostnader avviker negativt mot budget med 220 miljoner kronor eller 9 procent. Framförallt är det fortsatt höga bemanningskostnader tillsammans med generella kostnadsökningar som bidrar till det negativa resultatet. Jämfört mot samma period 2022 har kostnaderna ökat med 220 miljoner kronor eller 9 procent.

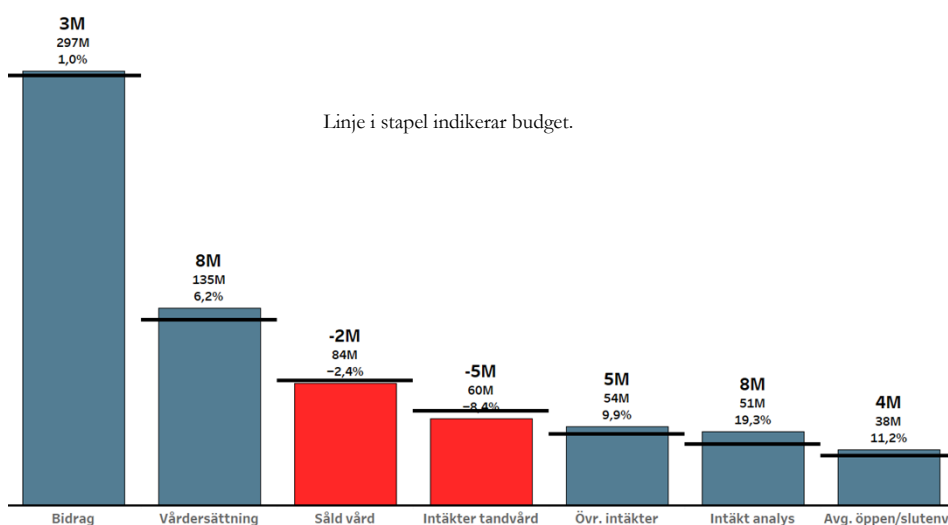
Intäkter

Förvaltningens intäkter avviker positivt mot budget med 20 miljoner kronor

eller 3 procent.

Jämfört mot 2022 har intäkterna minskat med 49 miljoner kronor. Det som avsevärt skiljer sig mot intäkter föregående år är att förvaltningen inte får intäkter och bidrag relaterat till pandemin. Jämfört mot samma period 2022 har dessa intäkter och bidrag minskat med över 83 miljoner kronor. Exkluderas intäkter avseende pandemin är det istället en ökning av intäkter med 33 miljoner kronor 2023 i förhållande till 2022.

Likt tidigare månaders avrapportering är tandvårdens fortsatta brist på tandläkare och tandhygienister något som påverkar intäkter negativt i förhållande till budget. Övriga intäkter ligger rätt väl i förhållande till budget.

Kostnader

Kostnaderna avviker negativt med 220 miljoner kronor mot budget vilket motsvarar en avvikelse med 9 procent. Mängden ohanterade fakturor avseende utomlänsvård har minskat något, men det finns ännu kvar en viss eftersläpning. Samtidigt finns poster som kommer påverka kostnaderna positivt som inte finns med i redovisningen, exempelvis semesterlöner. Dessa redovisas vid årsbokslutet.

Jämfört mot samma period 2022 har kostnaderna ökat med cirka 220 miljoner kronor eller 9 procent.

Kostnader för bemanning

Förvaltningen har ett fortsatt högt kostnadsläge för både egen personal och inhyrd personal. Tillsammans avviker dessa poster negativt mot budget med 158 miljoner kronor eller 12% mot budget där egen personal avviker negativt med 17 miljoner kronor mot budget. Den inhyrda personalen står för största merkostnaden med 176 miljoner kronor, eller 141 miljoner kronor högre än budget. Jämfört mot 2022 har bemanningskostnaderna ökat med 139 miljoner kronor eller 12%.

I november betalades retroaktiva löner ut för läkarkollektivet. Den delen var till viss del uppbokad sen tidigare men inte till fullt värde, ca 1,8 miljoner för lågt. Dessutom är löneökningen, 4,1% enligt avtalet vilket är betydligt högre än budgeterade nivåer på 2,7% vilket bidrar till en ökad avvikelse mot budget.

Utomlänsvård och köpt vård

Kostnaden för utomlänsvård och köpt vård är efter november 20 miljoner kronor bättre än budget. Som tidigare nämnts saknas dock fortfarande en del kostnader vilket betyder att det verkliga utfallet är högre men svårt att avgöra hur mycket högre utfallet borde vara. Då det saknas en hel del kostnader bedöms det inte heller vara relevant att jämföra utfallet mot 2022.

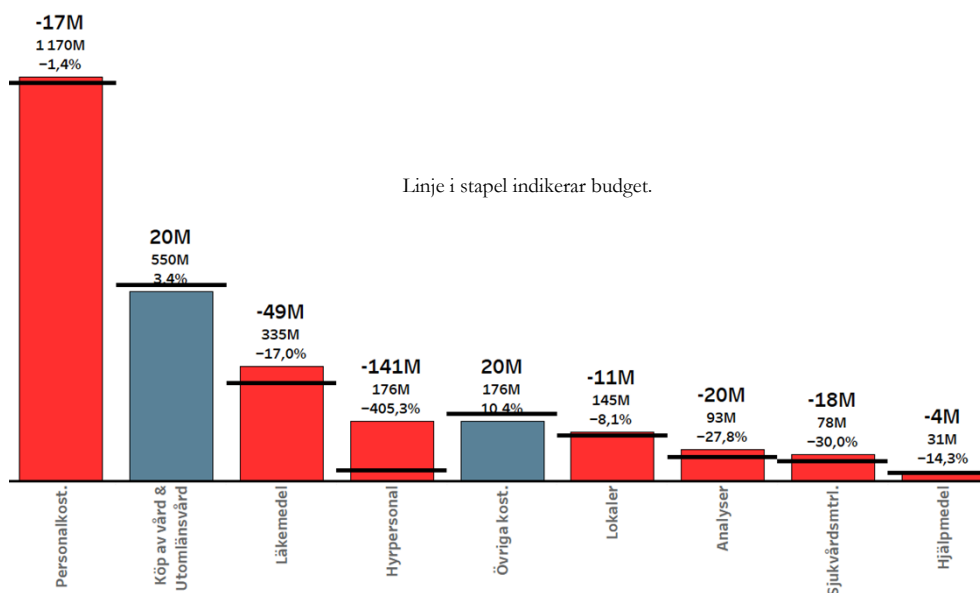
Läkemedel

Kostnadsnivån för läkemedel är fortsatt mycket hög för såväl rekvisitions- som förmånsläkemedel. Kostnaderna för läkemedel avviker negativt mot budget med 49 miljoner kronor eller 17%. Avvikelsen är något större för rekvisitionsläkemedel än förmånsläkemedel. Kostnadsutvecklingstakten är inte avtagande för varken rekvisitions eller förmånsläkemedel.

Jämfört mot samma period 2022 har kostnaden för läkemedel ökat med 46 miljoner kronor eller 16%.

Övriga kostnader

I övrigt finns stora kostnadsökningar för laboratorieprover, sjukvårdsmaterial, lokaler med mera. Stor del kan tillskrivas högre priser, men det är även volymrelaterat.

Verksamhetsområden

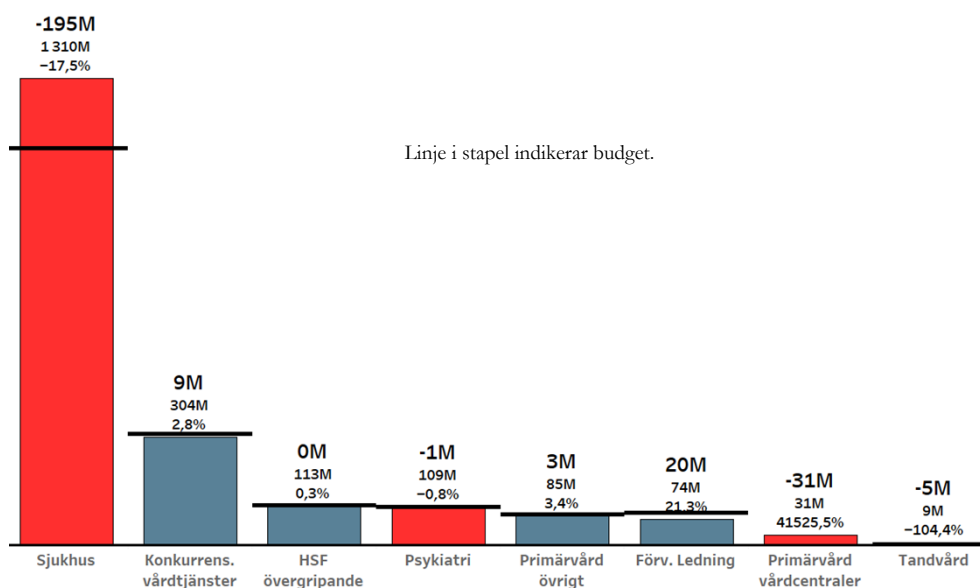
De största avvikelserna finns framförallt inom de verksamheter som har stort behov av inhyrd personal.

Det är som tidigare beskrivits är att flera verksamheter på sjukhuset och vårdcentralerna avviker negativt mot budget. För verksamheter inom sjukhuset finns dessutom negativt avvikelser mot budget för läkemedel, analyser med mera som tillsammans står för 56 miljoner kronor i avvikelse. Något som är en tydlig effekt av dyrare prover, högre kostnader för material m.m.

Tandvårdens underskott är i stort detsamma som hela intäktsbortfallet som beror på brist på tandläkare och tandhygienister. Intäktsbortfallet kompenseras av lägre personalkostnader men även inom tandvården finns högre kostnader för andra kostnadslag som ex. analyser, material m.m.

Även Psykiatri har haft ett behov av inhyrd personal. Kostnaden uppgår till 11 miljoner kronor men kompenseras med 8 miljoner kronor i lägre personalkostnader.

Övriga verksamheter har i dagsläget en positiv avvikelse mot budget, men det råder en osäkerhet på grund av oattesterade fakturor.

Kostnadsutveckling jämfört med samma period 2022

Nettokostnadsutvecklingen för hälso- och sjukvården är nästan 15 procent och bruttokostnadsutvecklingen är 9 procent. En starkt bidragande orsak till den höga nettokostnadsutvecklingen är avsaknaden av alla bidrag relaterat till pandemin som regionen fick under 2022 vilket beskrivits under intäktsdelen i rapporten.

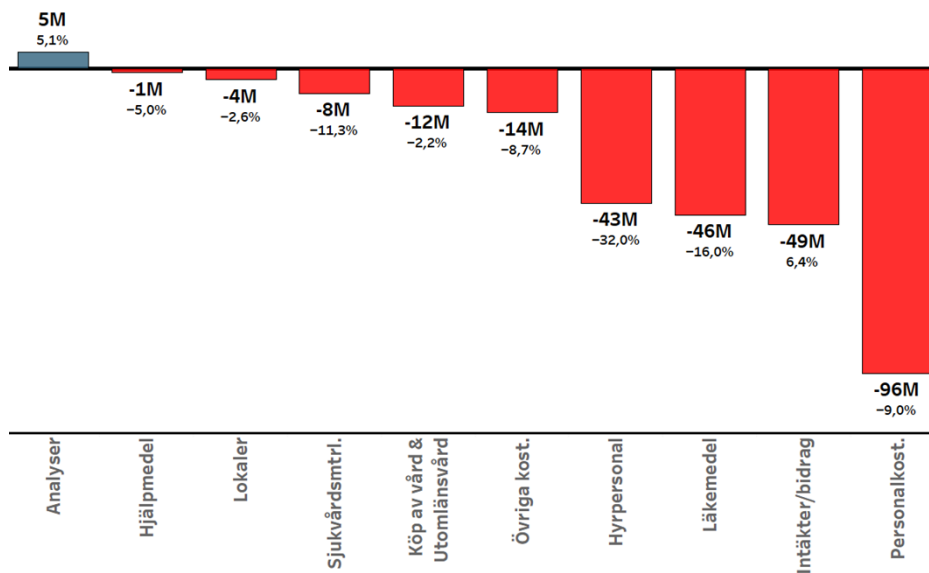
Den största ökningen finns för bemanningskostnader, både i form av egen personal såväl som inhyrd personal. Kostnader för egen personal ökar med 9%

procent och kostnaden för inhyrd personal ökar med 32 procent i förhållande till 2022. Kostnadsökningen för egen personal består till viss del av löne-revision men även av något fler anställda.

Pandemins effekt är och var även den tydlig genom att förvaltningen inte längre har provtagning för PCR-tester vilket medför att analyskostnader avviker genom lägre kostnader än föregående år. Här ska förtydligas att analyskostnader exkl. analyser relaterat till pandemin har ökat med 11 miljoner kronor.

Avseende läkemedel är det ökningarna inom både rekvisition och förmånläkemedel där förmånläkemedel står för den större delen.

Bild nedan beskriver förändring av kostnader i förhållande till samma period 2022.

Kostnads- och intäktsutveckling, jan-november, konto, historik

		2020	2021	2022	2023		
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Jmf bdg.	Jmf. bdg, %
Intäkt	Intäkter/bidrag	-550,8	-696,4	-767,5	-718,2	20,4	2,9%
	Total	-550,8	-696,4	-767,5	-718,2	20,4	2,9%
Kostnad	Personalkost.	966,7	1 048,9	1 073,4	1 169,7	-16,6	-1,4%
	Hyrpersonal	82,1	82,7	133,4	176,0	-141,2	-405,3%
	Köp av vård & Utomlänsvård	453,3	503,0	538,6	550,5	19,5	3,4%
	Läkemedel	238,3	242,6	288,8	335,1	-48,7	-17,0%
	Analyskostnader	26,4	27,8	29,1	30,6	-3,8	-14,3%
	Hjälpmedel	57,3	70,0	70,2	78,1	-18,0	-30,0%
	Sjukvårdsmtrl.	117,3	128,2	141,4	145,0	-10,9	-8,1%
	Lokaler	164,1	162,8	161,6	175,7	20,3	10,4%
	Övriga kost.	81,5	117,6	98,2	93,4	-20,5	-28,1%
	Total	2 187,0	2 383,8	2 534,5	2 754,1	-220,1	-8,7%
Summa	1 636,2	1 687,4	1 767,0	2 035,9	-199,7	-10,9%	

Kostnads- och intäktsutveckling, jan-november, organisation, historik

		2020	2021	2022	2023		
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Jmf. bdg.	Jmf. bdg. %
Förv. Ledning	Intäkt	-4,1	-1,9	-3,6	-3,4	1,0	43,5%
	Kostnad	60,9	57,0	62,3	77,6	19,0	19,7%
	Total	56,9	55,1	58,7	74,2	20,1	21,3%
HSF övergripande	Intäkt	-232,0	-269,0	-344,0	-299,5	-12,5	-4,0%
	Kostnad	365,6	389,1	389,1	412,3	12,8	3,0%
	Total	133,6	120,0	45,1	112,9	0,3	0,3%
Konkurrens. vårdtjänster	Intäkt	-21,0	-32,9	-37,2	-41,1	0,4	1,0%
	Kostnad	280,5	298,6	324,3	345,5	8,5	2,4%
	Total	259,6	265,7	287,1	304,4	8,9	2,8%
Sjukhus	Intäkt	-103,9	-146,5	-150,0	-150,3	20,7	16,0%
	Kostnad	1 090,0	1 192,3	1 328,9	1 460,3	-216,1	-17,4%
	Total	986,1	1 045,8	1 178,9	1 310,0	-195,4	-17,5%
Primärvård	Intäkt	-19,2	-58,5	-32,7	-11,9	7,6	176,5%
	Kostnad	107,4	139,4	111,0	96,8	-4,6	-5,0%
	Total	88,3	80,9	78,4	84,9	3,0	3,4%
Primärvård Vårdcentraler	Intäkt	-108,4	-120,9	-133,2	-145,0	5,7	4,1%
	Kostnad	120,7	139,8	147,3	175,7	-36,5	-26,2%
	Total	12,3	18,9	14,0	30,7	-30,8	41525,5%
Psykiatri	Intäkt	-4,5	-3,3	-6,1	-6,7	3,3	98,5%
	Kostnad	96,7	99,9	104,5	116,1	-4,2	-3,7%
	Total	92,2	96,6	98,4	109,4	-0,9	-0,8%
Tandvård	Intäkt	-57,8	-63,3	-60,8	-60,3	-5,9	-8,9%
	Kostnad	65,0	67,7	67,1	69,8	1,0	1,4%
	Total	7,3	4,4	6,3	9,4	-4,9	-107,5%
Summa	1 636,2	1 687,4	1 767,0	2 035,9	-199,7	-10,9%	

Bedömning

Trots åtgärder kring att avvakta med att tillsätta vakanta tjänster, ökad restriktivitet kring att bevilja dispens för hyrbemanning m m ses ingen vrikande trend för kostnadsutvecklingen. Beläggningen på vårdplatserna har varit hög under hösten vilket även har påverkat behovet av bemanning i slutenvården.

Förvaltningen befinner sig med andra ord i ett fortsatt högt kostnadsläge i förhållande till budget och föregående år. Tyvärr pekar utfallet för 2023 på ett betydligt sämre resultat än senaste prognosen. Arbetet fortsätter med att i största möjligaste mån minska hyrkostnader såväl som andra kostnader. Detta är ett arbete som även kommer att fortgå under 2024 och framåt.

Även om fakturahanteringen är något mer i fas så är årsprognosen svårbedömd då det saknas både kostnader och intäkter för perioden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälsa- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2023-12-10

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör